

Kliimaministeerium
mikk.toim@mkm.ee
info@kliimaministeerium.ee

Teie 30.07.2026 nr 1-4/26/2899

Meie 28.08.2026 nr 4/150

**Arvamuse esitamine keskkonnaministri määruste
muutmise eelnõu kohta seoses Euroopa Liidu
õhukvaliteedi direktiivi (EL) 2024/2881 ülevõtmisega**

Lugupeetud Andres Sutt!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Kliimaministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust keskkonnaministri määruste muutmise eelnõu kohta seoses Euroopa Liidu õhukvaliteedi direktiivi (EL) 2024/2881 ülevõtmisega. Oleme eelnõuga tutvunud ning esitame järgnevalt Kaubanduskoja seisukohad.

1. Mõjutatud ettevõtted

Eelnõu seletuskirja lk-l 15-16 on kajastatud eelnõu mõju ettevõtetele. Seletuskirjas on täpsemalt kirjas, et „EKUK hindas käitiste vastavust uutele õhukvaliteedi piirväärtustele. Selle põhjal tuvastati ligikaudu 250 käitist, kelle puhul on arvutusliku hindamise tulemustes oht ületada aastal 2030 kehtima hakkavaid piirväärtusi. Hindamine tugines keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS registreeritud heiteallikate maksimaalsetele heitkogustele. Seetõttu võivad arvutusliku hindamise tulemused tegelikku olukorda üle hinnata, sest reaalses olukorras käitiste töökoormus ja heitkogused ajas varieeruvad“.

Kuigi mõjude analüüsis on välja toodud hinnanguline mõjutatud käitiste üldarv (~250 käitist), puudub seletuskirjas detailsem ülevaade selle kohta, kuidas need käitised jagunevad erinevate tegevusalade ja sektorite vahel (nt energeetika, tööstuslik tootmine, puidutöötlemine, maavarade kaevandamine). Ilma sektoripõhise jaotusega on keeruline hinnata eelnõu tegelikku mõju eri tööstusharude konkurentsivõimele, sihtrühmade halduskoormusele ning rakendamisega kaasnevatele spetsiifilistele riskidele.

Kaubanduskoja ettepanek:

Teeme ettepaneku täiendada mõjuanalüüsi tegevusalade jaotusega ehk esitada tabelina või loeteluna mainitud ~250 käitise jaotus tegevusalade ja sektorite kaupa (nt energeetika, tööstuslik tootmine, puidutöötlemis- ja maavarasektor).

2. Teavitamise aeg

Seletuskirja lk 16 kohaselt Keskkonnaamet teavitab võimalikke uute piirväärtuste ületajaid 2027. aastal, et käitised saaksid aegsasti hinnata oma tegevuse vastavust

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAIK ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Koda liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsenti puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Koda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

uutele õhukvaliteedi piirväärtustele. Samas uued rangemad piirväärtused rakenduvad juba 2030. aastal.

Kaubanduskoda tunnustab Keskkonnaameti algatust ettevõtjaid ennetavalt teavitada. Samas soovitame Keskkonnaametil alustada teavitusega võimalikult vara. Näiteks võiks sellega alustada 2027. aasta asemel juba 2026. aastal või hiljemalt pärast siseriikliku regulatsiooni jõustumist. See annab ettevõtjatele rohkem aega muudatustega kohanemiseks.

Kui käitis peab piirväärtuste saavutamiseks tegema mahukaid investeeringuid või taotlema keskkonnaloa muutmist, kaasnevad sellega näiteks pikaajalised projekteerimis- ja lubade menetlusprotsessid (sh võimalikud keskkonnamõju hindamise menetlused). Seetõttu on oluline, et Keskkonnaamet alustaks teavitustööd võimalikult varakult.

Kaubanduskoja ettepanek:

- Teeme ettepaneku alustada teavituste saatmist juba 2026. aastal või hiljemalt pärast õigusakti jõustumist.
- Seletuskirja lisada selge põhimõte, et ettevõtteid ei tohi hakata karistama ega sanktsioneerima juhul, kui uute piirväärtuste saavutamine või loa taotlemine viibib haldusorgani enda menetlusviivituste tõttu.

3. Keskkonnaloa

Seletuskirja lk 16 ütleb, et „Kui käitisel tekib reaalne oht ületada 2030. aastal kehtima hakkavaid piirväärtusi, tuleb tal selleks, et tagada keskkonnaloa vastavus ja keskkonnanõuete täitmine, kasutada näiteks saasteainete püüdeseadmeid, võtta kasutusele vähemsaastav kütus või rakendada muid tööprotsesside ressursisäästlikkust suurendavaid meetmeid“.

Eelnõu või seletuskiri vajab aga täpsustamist, millistel juhtudel algatab loa muutmise Keskkonnaamet, millal eeldatakse ettevõtja taotlust ning millal rakendub avatud menetluseta muutmise ja riigilõivuvabastus. Nimetatud selgitused on kriitilise tähtsusega, kuna loamenetluste protsess on pikk ja aeganõudev.

Kaubanduskoja ettepanek:

Seletuskirjas selgelt selgitada, millal algatab loa muutmise Keskkonnaamet, millal eeldatakse ettevõtja taotlust ning millal rakendub avatud menetluseta muutmise ja riigilõivuvabastus.

4. Hajumisarvutus

Eelnõu § 5 p 18 kohaselt tuleb hajumisarvutustes arvestada 500 m raadiusega tootmisterritooriumist. Seega eelnõuga hakatakse 500 meetri arvutusala mõõtma heiteallika asemel tootmisterritooriumist.

Suure tootmisterritooriumiga käitiste puhul võib see arvutusala oluliselt suurendada. Muudatuse mõju ettevõtjatele tuleks seletuskirjas eraldi hinnata ning tagada, et see ei põhjustaks põhjendamatult olemasolevate hajumisarvutuste ümbertegemist.

Kaubanduskoja ettepanek:

Täiendada eelnõu seletuskirjas olevat mõjuanalüüsi ja hinnata eraldi hajumisarvutuse ala muutmisega kaasnevat mõju ja finantskoormust ettevõtjatele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Ireen Tarto

ireen.tarto@koda.ee